

Statistik över studiestödsnyttjande 2019

Metodbilaga

CSN, augusti 2020
Dnr ADM/2020:4

The logo for CSN (Centrala Studierådets Nämnd) is located in the bottom right corner. It consists of a red triangle pointing upwards and to the right, with the letters 'CSN' in white, bold, sans-serif font inside it.

CSN

Om uppdraget

Enligt instruktionen för Centrala studiestödsnämnden (CSN) ska myndigheten redovisa statistik över studiestödsnyttjandet bland samtliga studerande inom olika utbildningsformer. Uppdraget ska redovisas senast den 20 augusti 2020.¹

CSN väljer att redovisa statistiken i form av en Excel-fil med tabeller. Detta dokument är en metodbilaga som redogör för hur den lämnade statistiken har tagits fram.

Framtagning av statistiken

Samarbete med SCB

Uppdraget innebär att CSN ska redovisa studiestödsnyttjande bland samtliga studerande inom olika utbildningsformer. Då CSN saknar fullständiga uppgifter över studerande utan studiemedel har CSN anlitat Statistiska centralbyrån (SCB) för att kunna genomföra uppdraget.

Uppdraget har genomförts genom att CSN har lämnat uppgifter om studerande med studiemedel till SCB. SCB har sedan på individnivå matchat uppgifter över studerande inom olika skolformer med uppgifterna från CSN. Det har därigenom varit möjligt att få fram statistik över studiestödsnyttjandet inom olika utbildningsformer.

Avgränsningar och definitioner

Studerande på studiestödsberättigande utbildningar

Statistiken omfattar enbart utbildningar som ger rätt till studiestöd inom de fem vanligaste utbildningsformerna: kommunal vuxenutbildning, folkhögskoleutbildning, konst- och kulturutbildningar (och tidigare år kompletterande utbildningar), yrkeshögskola (och tidigare år kvalificerad yrkesutbildning) och universitet och högskola. De uppgifter som tagits fram avser andra kalenderhalvåret 2019.

För respektive utbildningsform ser avgränsningen av populationen ut enligt följande.

Kommunal vuxenutbildning

- Studerande vid studiestödsberättigande utbildningar inom komvux.
- Följande grupper har exkluderats:
 - Studerande som till övervägande del genomfört prövning eller validering.
 - Studerande på uppdragsutbildning.
 - Personer med ofullständiga personnummer (691 personer).
- Antalet personer i populationen för andra kalenderhalvåret 2019 var 175 826.

¹ 6 § förordningen (2017:1114) med instruktion för Centrala studiestödsnämnden.

Folkhögskola

- Studerande på folkhögskolornas långa kurser som är studiemedelsberättigande.²
- Följande grupper har exkluderats:
 - Studerande på uppdragsutbildning.
 - Personer med ofullständiga personnummer (1 257 personer).
- Antalet personer i populationen för andra kalenderhalvåret 2019 var 38 380.

Konst- och kulturutbildning (tidigare år även kompletterande utbildning)

- Studerande på utbildningar som är studiestödsberättigande.³
- Följande grupper har exkluderats:
 - Studerande på utbildningar som inte ger rätt till studiestöd.⁴
 - Personer med ofullständiga personnummer (64 personer).
- Antalet personer i populationen för andra kalenderhalvåret 2019 var 2 727.

Yrkeshögskola (tidigare år även kvalificerad yrkesutbildning)

- Studerande på studiestödsberättigande utbildningar.⁵
- Följande grupper har exkluderats:
 - Personer med ofullständiga personnummer (244 personer).
- Antalet personer i populationen för andra kalenderhalvåret 2019 var 47 766.

Högskola och universitet

- Studerande på studiestödsberättigande basårsutbildning, samt studerande på grundläggande nivå och avancerad nivå.
- Följande grupper har exkluderats:
 - Studerande på uppdragsutbildning.
 - Utresande utbytesstudenter.⁶
 - Inresande studenter⁷ (31 761 personer).

² 2016 tillkom kurstypen *Extra platser särskild kurs*. Till redovisningen 2019 har kurstyperna påbyggnadsutbildning (kurstyp 18) och extra platser allmän respektive särskild kurs (kurstyperna 04 och 22) har upphört och ingår därför inte.

³ Avser studerande inom utbildningar med stödformerna ”Studiestöd” och ”Studiestöd + statsbidrag”.

⁴ Enligt uppgift från MYh förekommer inte uppdragsutbildning inom utbildningsformen konst- och kulturutbildning.

⁵ Samtliga utbildningar i registret berättigar till studiestöd (uppdragsutbildning ingår ej).

⁶ Anledningen till att denna grupp inte ingår är att det är okänt hur många som läser på studiestödsberättigande utbildningar utomlands. Någon andelsuppgift kan således inte räknas fram för utlandsstuderande.

⁷ Inresande studenter enligt SCB:s definition avser personer som deltar i utbytesprogram vid svenska universitet och högskolor eller själva ordnar en utbildningsplats i Sverige. I den senare gruppen ingår personer som beviljats uppehållstillstånd för studier mindre än två år innan studierna påbörjats, utrikes födda som invandrat mindre än sex månader innan studiestart, samt övriga personer som saknar uppgift om svenskt personnummer i högskolornas studieadministrativa system. Studerande på basårsutbildningar räknas som inte som inresande studenter förutsatt att de har ett giltigt personnummer.

- Antalet personer i populationen för andra kalenderhalvåret 2019 var 326 727.

Nyttjande av studiestöd

I statistiken redovisas nyttjande av studiestöd i form av andelen av studerandepopulationerna för respektive utbildningsform som har studiemedel och som andelen som har studielån. Från med 2018 redovisas även andelen som har studiestartsstöd för studier på grundskole- och gymnasienivå inom kommunal vuxenutbildning och på folkhögskola. Andelarna har beräknats genom en matchning på individnivå av uppgifter från CSN:s register mot de individer som finns med i populationen för varje utbildningsform. De uppgifter som lämnats från CSN till SCB visar vilka individer som fått studiemedel eller studiestartsstöd under det aktuella kalenderhalvåret och för vilken form av utbildning studiemedel eller studiestartsstöd har beviljats, samt om den studerande har tagit studielån eller inte. CSN överlämnade sina uppgifter till SCB framtagna i början av 2020 vilket var i enlighet med tidigare år.

För att en studerande ska räknas som studiemedelstagare i beräkningen av andelen med studiemedel/studielån krävs att han eller hon har fått studiemedel för den aktuella utbildningsformen. Detsamma gäller mottagare av studiestartsstöd. Det förekommer dock att studerande inom en viss utbildningsform endast har haft studiemedel eller studiestartsstöd för andra studier, vilket alltså innebär att de inte räknas med i grupperna studiemedelstagare eller mottagare av studiestartsstöd. Antalet personer i denna grupp särredovisas dock i statistiken.

CSN har valt att redovisa statistiken fördelat på fem olika utbildningsformer. Någon samlad redovisning som avser samtliga studerande oavsett utbildningsform görs inte. Anledningen är att en sådan redovisning skulle innebära en risk för dubbelredovisning av personer som studerar inom flera utbildningsformer. En studerande som studerat i flera typer av utbildning kan dock finnas med i redovisningen för var och en av dessa, förutsatt att hen haft studiemedel eller studiestartsstöd för utbildningen.

I statistiken redovisas även en tidsserie över studiestödsnyttjandet för åren 2010-2019. För samtliga år avser uppgifterna de andra kalenderhalvåren respektive år. För åren 2010-2018 är uppgifterna hämtade från tidigare redovisade regeringsuppdrag.⁸ Tidsserien har kompletterats med uppgifter för andra kalenderhalvåret 2019. Dessa uppgifter överensstämmer med motsvarande uppgifter som redovisas för varje utbildningsform i separata tabeller. I tidsserien redovisas andelen studerande med studiemedel⁹ fördelat efter utbildningsform, utbildningsnivå och kön.

Fördelning av statistiken efter nivå, inriktning och omfattning

Statistiken över studiestödsnyttjande redovisas fördelad efter kön och ålder för samtliga utbildningsformer. Ålder avser de studerandes ålder den 31 december 2019.

För vissa utbildningsformer fördelas statistiken efter utbildningsnivå eller utbildningsinriktning. För samtliga utbildningsformer särredovisas även studiestödsnyttjandet för heltids- respektive deltidsstuderande. En studerande kan läsa på flera utbildningsnivåer och

⁸ Se Studiestödsnyttjande 2014, CSN rapport 2015:3, dnr 2014-100-8975, redovisningen 2016 med dnr 2015-100-9484, redovisningen 2017 med dnr 2016-100-9238, redovisningen 2018 med dnr 2018-100-1093, samt redovisningen 2019 med dnr ADM/2019:19. Samtliga uppgifter finns publicerade på www.csn.se/om-csn/statistik/rapporter.

⁹ Från 2018 redovisas även andelen som hade studiestartsstöd för studier på grundläggande eller gymnasial nivå inom utbildningsformerna kommunal vuxenutbildning och folkhögskola.

utbildningsinriktningar, samt gå både på heltids- och deltidsutbildningar, under samma halvår. För att undvika dubbelräkningar av individer inom samma utbildningsform har därför en prioritering gjorts för att placera en individ i en kategori. För utbildningsformerna kommunal vuxenutbildning och folkhögskola redovisas även andelen med studiestartsstöd fördelat efter kön, ålder, utbildningsnivå, samt efter hel- och deltidsstudier.

Utöver fördelningen efter kön och ålder, vilken är densamma för samtliga utbildningsformer, ser fördelningen av statistiken för de olika utbildningsformerna ut enligt följande:

Kommunal vuxenutbildning

- **Utbildningsnivå – grundskolenivå/gymnasienivå**
Individer prioriteras till den nivå där övervägande del av studierna bedrivs (utifrån antal verksamhetspoäng under halvåret). Om omfattningen är lika prioriteras individen till den högsta utbildningsnivån.
- **Omfattning – heltid/deltid**
Som heltidsstuderande räknas de individer som haft en omfattning om minst 300 verksamhetspoäng under kalenderhalvåret. Individer som läste mindre än 300 poäng redovisas som deltidsstuderande.

Folkhögskola

- **Utbildningsnivå – grundskolenivå/gymnasienivå/eftergymnasial nivå**
Om en individ har läst på flera utbildningsnivåer prioriteras han eller hon till den högsta utbildningsnivån.
- **Omfattning – heltid/deltid**
Om en individ har läst på heltid och deltid under kalenderhalvåret prioriteras han eller hon till gruppen heltidsstuderande.

Konst och kulturutbildning (tidigare år även kompletterande utbildning)¹⁰

- **Omfattning – heltid/deltid**
Om en individ har läst på heltid och deltid under kalenderhalvåret prioriteras han eller hon till gruppen heltidsstuderande.

Yrkeshögskola (tidigare år även kvalificerad yrkesutbildning)

- **Omfattning – heltid/deltid**
Om en individ har läst på heltid och deltid under kalenderhalvåret prioriteras han eller hon till gruppen heltidsstuderande.

Högskola och universitet

- **Utbildningsinriktning – utifrån första nivån i SUN 2000 inriktningsmodul + basårsutbildning.**
Om en individ har varit registrerad inom mer än en inriktning har han eller hon prioriterats till *en* inriktning utifrån antalet registreringspoäng. Utbildning på

¹⁰ Uppgifterna om konst- och kulturutbildning har sekretessgranskats. Det innebär att värden i celler som understiger 3 har ersatts med " och att summeringar och beräkningar har justerats. Även celler som är beroende av sekretessmarkerade celler har justerats.

grundläggande och avancerad nivå har prioriterats före basårutbildning om en studerande har läst på båda.

- **Omfattning**

Som heltidsstuderande räknas de individer som haft en omfattning om minst 30 högskolepoäng under kalenderhalvåret. Individer som läste mindre än 30 högskolepoäng redovisas som deltidstuderande.

Data och register

Statistiken har tagits fram genom att CSN har lämnat uppgifter till SCB som sedan har matchat uppgifterna mot andra register och bearbetat materialet.

CSN:s uppgifter är hämtade från studiestödets informationssystem (STIS). CSN har tillhandahållit följande uppgifter¹¹ avseende andra kalenderhalvåret 2019:

- Personnummer
- Studiehalvår (h2 2019)
- Skolform¹²
- Studiebidrag¹³
- Studielån¹⁴
- Studiestartsstöd¹⁵

SCB:s uppgifter är hämtades från följande register (registerägare inom parentes):

- Komvux: elever, kursdeltagare och utbildningsresultat (Skolverket)
- Folkhögskolan vår- och hösttermin (SCB)
- Konst- och kulturutbildningar (MYh)
- Yrkeshögskoleutbildning (MYh)
- Universitets- och högskoleregistret (SCB)
- Registret över totalbefolkningen (SCB)

¹¹ Antalet studiemedelstagare i det material som lämnats över till SCB överensstämmer inte exakt med uppgifter i CSN:s statistikpublikationer. Den främsta orsaken till detta är att uppgifterna är ”rörliga” och tagits fram vid en annan tidpunkt jämfört med övrig statistik.

¹² Motsvarar de fem olika utbildningsformer som omfattas av statistiken. I uppgifterna har det markerats om den studerande har fått studiemedel eller studiestartsstöd för respektive skolform eller inte.

¹³ En fil där samtliga personer i materialet hade studiebidrag.

¹⁴ I filen med uppgifter om studiebidrag har det noterats om den studerande hade tagit studielån eller inte andra kalenderhalvåret 2019.

¹⁵ En fil där samtliga personer i materialet hade studiestartsstöd.